

Προσχέδιο πρότασης για την διαμόρφωση ενός πλαισίου καθορισμού της τιμής της πράσινης Ελιάς Π.Ο.Π. Χαλκιδικής.

Γενικό σκεπτικό : Η διαδικασία καθορισμού της τιμής της πράσινης ελιάς σήμερα είναι αρρύθμιστη, με αποτέλεσμα πιέσεις της αγοράς και συγκυριακά γεγονότα να επιδρούν αρνητικά στην προσφορά δίκαιης τιμής από τους αγοραστές - μεταποιητές προς τους παραγωγούς αγρότες. Ιδιαίτερα, το τελευταίο έτος η τιμή της πράσινης ελιάς στον παραγωγό ήταν εξαιρετικά χαμηλή, την ώρα που η λιανική τιμή της επεξεργασμένης πράσινης ελιάς στο ράφι του καταναλωτή αυξήθηκε. Για το φαινόμενο έλαβε γνώση η Επιτροπή Ανταγωνισμού και το Υπουργείο Ανάπτυξης, χωρίς όμως να μπορέσουν να παρέμβουν καθοριστικά για την εξομάλυνση της ισορροπίας στην αγορά. Τέθηκε στο πλαίσιο αυτό η ανάγκη για την δημιουργία ενός συναινετικού μηχανισμού έγκαιρου κι αντικειμενικού καθορισμού της δίκαιης τιμής της πράσινης ελιάς, ώστε να προστατεύονται και οι παραγωγοί και να υπάρχει μια σταθερότητα στην παραγωγική διαδικασία, η οποία τελικά θα ισχυροποιήσει το προϊόν, αλλά και την θέση των μεταποιητών στην ευρύτερη αγορά αγροτικών προϊόντων διεθνώς.

Με την ευκαιρία, λοιπόν, της ενσωμάτωσης της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/633, “σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων”, η συζήτηση της οποίας ξεκινάει στη Βουλή το επόμενο διάστημα κρίνεται σκόπιμο να κατατεθεί το σχέδιο για την δημιουργία ενός συναινετικού και διάφανου μηχανισμού καθορισμού της τιμής της πράσινης ελιάς Χαλκιδικής, ώστε να επανέλθει η ισορροπία στην παραγωγή και να ενδυναμωθεί συνολικά το προϊόν.

Τα κεντρικά σημεία της πρότασης για τον μηχανισμό :

Σημείο πρώτο : Αναβάθμιση του ελαιοκομικού κτηματολογίου για την πράσινης ελιά Χαλκιδικής. Φορέας διαχείρισης του ελαιοκομικού κτηματολογίου είναι η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να υπάρχει online ανά πάσα στιγμή η καταγραφή των ελαιόδεντρων πράσινης ελιάς ανά παραγωγό κι ανά συνεταιρισμό. Ταυτόχρονα με το ελαιοκομικό κτηματολόγιο πρέπει να αναπτυχθεί και μία βάση δεδομένων σε σχέση με το σύνολο της παραγωγής που έχει τιμολογηθεί ανά έτος, ώστε να υπάρχει διαθέσιμη η εικόνα του συνόλου της παραγωγής κι η διακύμανση της ποσότητας ανά έτος. Γενικός στόχος είναι η ενίσχυση της διαφάνειας κι ο περιορισμών φαινομένων παραοικονομίας που διαστρεβλώνουν την αγορά και μειώνουν τις τιμές στον παραγωγό.

Σημείο δεύτερο : εισαγωγή μιας διαδικασίας εκτίμησης της παραγωγής σε στάδια, στις διάφορες φάσεις του παραγωγικού κύκλου. Η προτεινόμενη μεθοδολογία είναι η εκτίμηση να παρέχεται από διαπιστευμένους γεωτεχνικούς, υπό την επίβλεψη του ΓΕΩΤΕΕ και να κατατίθεται σε μία ad hoc επιτροπή, η οποία θα συνεδριάζει τακτικά και θα αποτελείται από :

- τους εκπροσώπους των συνεταιρισμών
- από τους εκπροσώπους των μεταποιητών
- από τους γεωτεχνικούς που παρακολουθούν τις καλλιέργειες, με τη συμβολή και του ΓΕΩΤΕΕ
- από την Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Επιτραπέζιας Ελιάς.
- από τους εκπροσώπους της Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής
- από εκπρόσωπο του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής
- από εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και συγκεκριμένα από την Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών, σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633.
- από εκπρόσωπο της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Η επιτροπή αυτή προτείνεται να λειτουργεί υπό την Προεδρία των Δημάρχων εντός των οποίων εξελίσσεται η παραγωγή. Δηλαδή του Δήμου Πολύγυρου, Νέας Προποντίδας και Κασσάνδρας και η διαπραγμάτευση να παρακολουθείται, μέσα από επίσημες συνεδριάσεις, από τα οικεία Δημοτικά Συμβούλια.

Σημείο τρίτο : Παρακολούθηση από την ad hoc επιτροπή της διακύμανσης του κόστους παραγωγής, συνεχώς, μέσα από συγκεκριμένους δείκτες (hard indexes), οι οποίοι θα καθοριστούν από την ίδια την επιτροπή κι ενδεικτικά θα αφορούν :

- Το κόστος αγροτικών εφοδίων
- Το κόστος ενέργειας
- Το κόστος ύδατος
- Το κόστος εργασίας

Σημείο τέταρτο : Παρακολούθηση από την ad hoc επιτροπή της διακύμανσης των τιμών της ελιάς , συνεχώς, στο χονδρεμπόριο και στο λιανεμπόριο μέσα από συγκεκριμένους δείκτες :

- Την τιμή μονάδας στο χωράφι ανά κατηγορία κι ανά έτος παραγωγής
- Την τιμή μονάδας στο χονδρεμπόριο ανά κατηγορία κι ανά έτος παραγωγής
- Την τιμή μονάδας στο λιανεμπόριο ανά μεταποιημένο τελικό προϊόν
- Την εξαγωγική ζήτηση και το εύρος των εξαγωγών, των τιμών και των χωρών με αγορές ανοικτές στην επιτραπέζια ελιά.

Σημείο πέμπτο : Κατάληξη σε ένα εύρος τιμών, ανά κατηγορία ελιάς, έγκαιρα πριν από την συγκομιδή, με δέσμευση όλων των πλευρών ενώπιον της ad hoc επιτροπής. Στόχος είναι, αφενός, να μην υπάρχει διαδικασία πίεσης της τελευταίας στιγμής, αλλά και ταυτόχρονα να υπάρχει σταθερότητα στα δίκτυα εμπορίας, προς όφελος τελικά του συνόλου της οικονομίας της πράσινης ελιάς.